COALITIE-PROGRAMMA+ 2026-2030

VERANTWOORD VERDER

visie Vaals

CDA Vaals Vijlen Lemiers

lokaal!

PRO

12 april 2026

Voorwoord

Met trots bieden wij hierbij ons nieuwe Coalitie-programma Verantwoord Verder voor de raadsperiode 2026-2030 aan. Dit programma is tot stand gebracht vanuit een constructief overleg tussen de coalitievormende partijen Visie Vaals – CDA – Lokaal! alsmede in afstemming met PRO. Daarbij was ook betrokkenheid vanuit het ambtelijk management, met als achtergrondinformatie het door het management opgestelde Overdrachtsdocument 2026. Daarnaast is ook inbreng verwerkt vanuit een brief van de directie van Krijtland Wonen, waarin wordt opgeroepen om vooral de ambities uit de Agenda Brede Leefbaarheid m.b.t. de transformatieopgave op de woningmarkt te respecteren.

"Verantwoord Verder" omdat deze nieuwe coalitie de reeds eerder ingeslagen weg in belangrijke mate wenst voor te zetten (Verder), maar de ogen zeker ook niet wenst te sluiten voor noodzakelijke ingrepen in o.a. de woningmarkt, de sociaal-maatschappelijke problematiek, duurzaamheid en zich daarbij realiseert dat tijden erg onzeker zijn voor onze inwoners en onze volgende generaties (Verantwoord).

Dit coalitie-programma is geen opsomming van concrete plannen en uitvoeringsaspecten. Het beoogt de belangrijkste 'speerpunten/doelen' voor de komende raadsperiode weer te geven. Het coalitie-programma moet vooral gezien worden als een **dynamisch** document, voldoende **wendbaar** om het overleg met elkaar (alle fracties) te voeren en keuzes te maken voor de concretisering en uitvoering.

Zoals gezegd bouwen we verder op de ingezette koers en wensen wij **strategische thema's**, zoals bijvoorbeeld de Agenda Brede Leefbaarheid, de diverse sociale Agenda's, de Toeristische Agenda, de Agenda Centrumaanpak etc. op **raadsbreed** niveau op te pakken.

U zult constateren dat de ambities uit de **Agenda Brede Leefbaarheid** centraal staan en onverminderd in ons programma terug te vinden zijn. We verwijzen naar:

- herstel van het evenwicht op de woningmarkt, meer differentiatie
- gelijke kansen voor kinderen en jongeren, zeker ook via het onderwijs
- kwalitatieve en goed onderhouden openbare ruimte (en cultureel erfgoed)
- meer leefkwaliteit en onderlinge verbondenheid voor/van onze inwoners.

We beogen met dit programma vooral een **pragmatische en realistische route** te kunnen varen, een verstandig beleid te voeren dat uitvoerbaar is, zeker ook in financiële zin. Een verstandig beleid wordt ons inziens niet alleen gevormd vanuit partij-politieke idealen, maar dient vooral ook **dienstverlenend naar onze inwoners** te zijn.

Het vervolg van dit document is ingedeeld per 'speerpunt', met telkens de beantwoording van de vraag waar we naartoe willen. We hopen dat dit programma eenieder die onze gemeente een warm hart toe draagt aanzet om mee te denken en ons in de verdere concretisering van input en gedachtengoed voorziet, om samen **verantwoorde keuzes voor de toekomst** van ons mooie Vaals te maken, oftewel 'Verantwoord Verder'.

1. INCLUSIE & ONDERSTEUNING

Wat weten we:

- een samenleving kan pas echt een goede gemeenschap vormen als iedereen naar vermogen kan meedoen (inclusie)
- de onderlinge verbinding tussen inwoners in onze gemeenschap is kwetsbaar
- in de Transitievisie is versterken van de verbinding opgenomen als ambitie
- het vermogen (om mee te doen) moet worden versterkt (middels ondersteuning)
- er is reeds beleid en er lopen plannen op dit gebied, zoals het nieuwe Armoede- en Schuldenbeleid
- inspanningen, zoals bijvoorbeeld in Vallisveld, leveren goede voorbeelden op
- waar nodig en mogelijk kunnen verdere impulsen worden gegeven
- verenigingen zijn dragers van lokale identiteit, vervullen een wezenlijke functie in onderlinge verbinding en behoeven daartoe ondersteuning

Wat willen we:

- een leefomgeving waarin jong en oud worden uitgenodigd en gefaciliteerd om te bewegen en elkaar te ontmoeten (ongeacht de financiële situatie van de inwoner)
- derhalve zorgen dat iedereen zoveel mogelijk kan meedoen en voorzieningen kan bereiken (zowel in sociale als ook in fysieke zin)
- borgen dat iedereen toegang heeft tot goede zorg en ondersteuning, dicht bij huis
- specifiek oog hebben voor preventie en ondersteuning van mantelzorg
- borgen dat iedereen toegang heeft tot cultuurbeleving en tot onze verenigingen
- meer verbondenheid met en tussen inwoners, verenigingen, gemeente etc.

Wat gaan we doen:

- een **Lokale Inclusie-Agenda** opstellen, gericht op toegankelijkheid zowel in fysieke als in sociale zin vanuit integrale hulpverlening (o.a. het waar mogelijk proberen te voorkomen van schulden)
- investeren t.b.v. een **beweegvriendelijke omgeving** voor jong en oud
- werken aan een plan voor **Mantelzorg**
- **verenigingen** ondersteunen in hun rol als dragers van identiteit, cultuur en sport
- **inwonersinitiatieven** die bijdragen aan onderlinge verbinding ondersteunen

2. ONDERWIJS & ARBEIDSMARKT

Wat weten we:

- goede (toegang tot) educatie is van groot belang voor de ontwikkeling van onze kinderen en het toekomstperspectief van onze jongeren
- achterstanden in educatie/onderwijs en laaggeletterdheid (ook digitale vaardigheden) zijn in Vaals relatief groot
- in de Agenda Brede Leefbaarheid is het aanpakken daarvan tot ambitie benoemd
- ook de bibliotheek kan hierin (met de benodigde middelen) een goede rol vervullen
- onlangs is een Samenwerkingsovereenkomst Gebiedsgerichte Aanpak gesloten tussen Provincie en gemeente Vaals, Krijtland Wonen, Envida (en straks ook nog andere partners, zoals bv. de basisscholen) waarbij de partners bereid zijn financiële impulsen te geven t.b.v. het versterken van de kansen voor jeugdigen

Wat willen we:

- onze kinderen in het basisonderwijs gelijke kansen geven op een verdere toekomst
- borgen dat educatie en ontwikkeling zo vroeg mogelijk (reeds voorschools) starten
- verminderen van de laaggeletterdheid en taalachterstand
- participatie van inwoners in de arbeidsmarkt (naar vermogen) via lokale initiatieven
- (vak-)onderwijs en arbeidsmarkt meer op lokaal/regionaal niveau verbinden

Wat gaan we doen:

- introduceren van het initiatief **Rijke Schooldag**
- doorontwikkelen naar het concept de **Gezonde Basisschool van de Toekomst**
- ondersteuning bieden om **Voor- en Vroegschoolse Educatie** te behouden in de kernen Vaals en Vijlen
- het hoge uitstroomcijfer van kinderen zonder **startkwalificatie** (5%) aanpakken
- in samenwerking met de basisscholen project **Kinderburgemeester** opstarten, m.n. gericht op het bevorderen van de kansgelijkheid
- stimuleren van **muziekonderwijs**
- een actieve aanpak van **laaggeletterdheid**, bijvoorbeeld door het aanbieden van cursussen, steunouders en taalmaatjes
- het aanbod aan **stage- en werkervaringsplekken** in onze gemeente actief bevorderen, o.a. via trajecten met het MKB en binnen onze eigen organisatie
- het realiseren van een **'Bovengrondse vakschool'** (vooral in functionele zin, nog niet zozeer gebouwelijk), mogelijk met inzet van vrijwilligers/gepensioneerden en met participatie vanuit het ondernemerschap en mogelijke samenwerking met/aansluiting bij de vakschool in Heerlen

3. VOORZIENINGEN & ACCOMMODATIES

Wat weten we:

- ontmoeting is een heel wezenlijk element in een goed functionerende gemeenschap
- dergelijke ontmoeting wordt mede gestimuleerd en versterkt door adequate voorzieningen dichtbij te hebben
- goede voorzieningen zijn ook nodig voor cultuur- en sportbeoefening
- in 2025 heeft de gemeenteraad nieuw Beleid rondom Maatschappelijke Accommodaties opgesteld, waarbij het faciliteren van huidige gebruikers en initiatieven centraal staat
- vanwege (financiële) beheersbaarheid is het belangrijk verstandige keuzes te maken
- voor investeringen in de doorontwikkeling van maatschappelijke accommodaties zoals Fraiche zijn tot 01.01.2027 nog middelen beschikbaar in het Leefbaarheidsfonds
- toegankelijkheid van dergelijke voorzieningen, zowel fysiek als ook in sociaal opzicht, is noodzakelijk om ze goed te laten functioneren

Wat willen we:

- accommodaties welke passen bij de omvang van de kern en het daadwerkelijk gebruik dat ervan wordt gemaakt
- accommodaties die zoveel mogelijk multifunctioneel zijn en gedeeld gebruik mogelijk maken
- in principe geen nieuwe gebouwen aankopen/realiseren, behalve in de kern Lemiers (afhankelijk van de uiteindelijke keuze m.b.t. de gemeenschapsvoorziening)
- waar mogelijk investeren in het beter toegankelijk maken van onze gemeentelijke voorzieningen

Wat gaan we doen:

- bij de volgende evaluatie en vernieuwing van de huurovereenkomst **zaal Obelisk** bekijken hoe de beschikbaarheid voor en gebruik als gemeenschapsvoorziening richting toekomst kan worden verbeterd
- beoordelen welke consequenties dit vervolgens heeft voor **de Suisse** en dan overeenkomstig hiertoe een besluit nemen
- het **gebouw Fraiche** in overleg met de stichting en omgeving doorontwikkelen tot een cultureel centrum met specifieke ruimte voor popcultuur
- een verantwoorde keuze maken voor een **gemeenschapsvoorziening Lemiers**

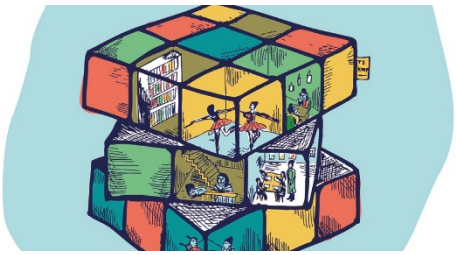

4. CULTUREEL ERFGOED & MONUMENTEN

Wat weten we:

- één van de kernwaarden (kroonjuwelen) van onze gemeente vormen de vele monumenten, karakteristieke plekken en objecten, kortom het cultureel erfgoed
- cultureel erfgoed betreft overigens niet alleen tastbare objecten, maar ook tradities
- het koesteren van cultureel erfgoed komt de kwaliteit van een leefomgeving en leefbaarheid ten goede
- daarmee zorgen we ervoor dat de gemeente en de gemeenschap haar specifieke karakter kan behouden, hetgeen mensen trots maakt en verbindt
- de gemeenteraad heeft zich in het verleden reeds diverse malen gebogen over een monumentenbeleid

Wat willen we:

- het lokale, typerende karakter van ons leefgebied en onze gemeenschap behouden
- cultureel erfgoed en monumenten behouden en waar nodig en mogelijk beter beschermen (denk bijvoorbeeld aan monumenten, historische kerken, karakteristieke vakwerkhuizen, beeldbepalende objecten, beschermd stads- en dorpsgezicht)
- de positie van eigenaren hierbij goed in ogenschouw houden
- identiteit-bepalende aspecten (ook niet fysieke) versterken, zoals bijvoorbeeld ook het conserveren van onze dialecten

Wat gaan we doen:

- onderzoeken of en in welke vorm een **actief Monumentenbeleid** gevoerd kan worden, gericht op het behouden van cultureel erfgoed en monumenten
- daartoe gaan we in overleg met de stadsbouwmeester bekijken of de **beleidskaders/-richtlijnen** op dit onderdeel aanscherping behoeven
- mogelijk dat op termijn hiertoe ook ondersteuning geboden kan worden middels een adequate **subsidieregeling**
- in dat verband kijken we ook naar **niet-fysieke aspecten** die onderdeel zijn van ons lokale karakter/identiteit (o.a. dialecten)

5. WONINGMARKT & WOONBELEID

Wat weten we:

- onze gemeenschap kampt met veel sociaal-maatschappelijke problemen, met name vanwege de relatief zeer lage Sociaal-Economische-Status (lage SES)
- de veerkracht (d.w.z. de mate waarin een wijk/buurt in staat is, om te gaan met veranderingen in de bewonerssamenstelling) in bepaalde wijken/buurten is heel laag
- voornaamste oorzaken zijn de grote hoeveelheid homogeen woningaanbod in bepaalde wijken, teveel (goedkope) huurwoningen in verhouding tot koopwoningen
- concentratie van sociale huurwoningen (corporatiebezit) én relatief veel slecht particuliere verhuur zorgen al jarenlang voor een overmaat aan sociaal-maatschappelijke problematiek
- willen we deze neerwaartse spiraal (mammoettanker) keren dan is een substantiële verandering van het woningaanbod (type woningen maar ook prijscategorie) nodig
- we kunnen niet langer volstaan met ons enkel te richten op de lokale behoeften, maar zullen vooral ook moeten inzetten op het aantrekken van sterkere schouders van buitenaf (midden- en duurder segment)
- het aandeel goedkope woningen (koop en huur) moet omlaag
- daarin ligt ook een zeer belangrijke opgave voor onze partner Krijtland Wonen
- daarnaast horen we steeds vaker geluiden dat onze eigen jongeren weinig kans krijgen voor koopwoningen op de lokale woningmarkt

Wat willen we:

- het evenwicht op de lokale woningmarkt (koop-huur, duur-goedkoop) herstellen
- meer sturing middels ons eigen Grondbeleid en met onze partner Krijtland Wonen
- een passend thuis bieden aan onze inwoners in elke levensfase (wooncarrière)
- waar het kan zorgen voor een betere positie op de woningmarkt voor onze jongeren

Wat gaan we doen:

- een **Actief Grondbeleid** voeren, waarbij we onze ontwikkellocaties inzetten op herstel van het evenwicht
- daarbij kijken we weloverwogen naar mogelijkheden voor het toepassen van instrumenten zoals **erfpachtconstructies**, Collectief Particulier Opdrachtgeverschap
- met Krijtland Wonen sluiten we een **Strategisch Afsprakenkader**, gericht op transformatie van de lokale woningmarkt en meer spreiding van woontypen
- bij nieuwbouwprojecten voeren we een **Zelfbewoningsplicht** van 5 jaar in
- slecht verhuurderschap pakken we (waar het kan) aan met gerichte handhaving en een **Huisvestingsverordening**
- we onderzoeken de mogelijkheden en meerwaarde van invoering van de zogenaamde **Rotterdamwet (Parkstadwet)**

6. NATUUR & LEEFOMGEVING

Wat weten we:

- het woongenot en gevoel van thuis van onze inwoners neemt toe als sprake is van een schone, veilige en goed onderhouden buitenruimte
- kwaliteit van de openbare ruimte is niet voor niets benoemd als ambitie in de Agenda Brede Leefbaarheid
- de gemeenteraad heeft in het recente verleden het programma IBOR en het Masterplan Openbare Ruimte (inclusief Groen) vastgesteld
- daarin zijn de kaders gegeven voor kwalitatieve aanleg en onderhoud
- het karakteristieke landschap (natuur) is ook één van de kernwaarden van Vaals
- dit betreft deels een natuurlandschap en deels een cultuurlandschap (landbouw)
- de Cittaslow-gedachte als ook de toekomstige Omgevingsvisie gaan uit van behoud van dit karakteristieke landschap en ontwikkelingen die daarbij passen
- de agrarische sector zit in een transformatie en zoekt naar andere verdienmodellen

Wat willen we:

- kwalitatief goed onderhouden openbare ruimte (met groen) in alle kernen
- schone, veilige, groene en klimaatbestendige buurten voor alle inwoners
- behouden en waar nodig compenseren van bestaand openbaar groen
- goed onderhouden landschap
- agrarische sector betrekken bij (gezamenlijke) toekomstplannen

Wat gaan we doen:

- continueren van **IBOR** en het **Masterplan Openbare Ruimte**, met meer aandacht voor en inzet op kwaliteit en onderhoud
- investeren in vergroening en vooral ook kwaliteit- en sfeerverbetering van het centrum middels het uitgezette **plan Verbeek**
- in overleg met de agrarische sector bekijken of en hoe zij, als **beheerder van het cultuurlandschap**, kunnen bijdragen aan een beter onderhoud van het landschap
- inzetten op mogelijkheden om **karakteristieke boerderijen**, die passen in het landschap, te behouden
- **nieuwe ontwikkelings-initiatieven** beoordelen op de mate waarin ze passen binnen het karakteristieke landschap (mede gelet op Cittaslow en Omgevingsvisie)

7. DUURZAAMHEID & MOBILITEIT

Wat weten we:

- verantwoord richting toekomst betekent weloverwogen keuzes maken voor het aanpakken van de huidige noden zonder toekomstige generaties met te voorziene problemen op te zadelen (duurzame keuzes)
- de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen legt de laatste jaren voortdurend de kwetsbaarheid van onze economie en onze toekomst bloot
- klimaatontwikkelingen en hittestress hebben steeds meer invloed op onze leefkwaliteit en vragen om investeringen
- toenemende verkeersdrukte en daarmee samenhangende veiligheid en luchtkwaliteit vragen ook om dergelijke duurzame keuzes
- duurzaamheid in vervoer betekent zoeken naar slimme oplossingen
- dit terwijl het openbaar vervoer (in onze regio) onder druk staat

Wat willen we:

- bewustwording mbt. duurzaamheid en klimaatadaptatie bij onze inwoners stimuleren
- ons karakteristiek landschap beschermen m.b.t. alternatieve energiebronnen
- aandacht voor klimaatbestendigheid (o.a. water, schaduw) in onze plannen (bijvoorbeeld Masterplan Openbare Ruimte en plan Verbeek)
- verkeersdruk verminderen en (toenemende) verkeersstromen goed ‘leiden’
- goed en betaalbaar openbaar vervoer

Wat gaan we doen:

- continueren van de huidige koers (Regionale Energie Strategie) m.b.t. het tegenhouden van **grootschalige windmolens- en zonneparken** in het landschap
- ondersteunen van **lokale initiatieven** voor verduurzaming en groene energie, met als prioriteit isolatie en verduurzaming van woningen, voor iedereen (energie-armoede)
- de mogelijkheden voor het aanpakken van de verkeersdrukte op plekken als de **Maastrichterlaan** nader onderzoeken (o.a. vanwege toenemend sluipverkeer vanwege grenscontroles, invoering Tol etc.)
- onderzoeken hoe het **toeristisch verkeer** op bepaalde plekken omgeleid kan worden
- meerwaarde (regionale) **pilot Gratis Openbaar Vervoer voor toeristen** onderzoeken
- ons inzetten voor het **herstel van de busverbinding** Vaals-Vijlen-Mechelen alsmede een betere overstap richting Heerlen in Nijswiller

8. TOERISME & EVENEMENTEN

Wat weten we:

- toerisme is belangrijk voor onze lokale economie en werkgelegenheid
- inwoners profiteren ook van de extra voorzieningen die we daardoor hebben
- tegelijkertijd is de toeristisch-recreatieve sector toe aan nieuwe impulsen, meer kwaliteit, meer toekomstbestendigheid, meer eigenheid
- lokale evenementen zouden daarbij een goede rol kunnen spelen
- en ligt er een voortdurende druk op het evenwicht tussen de bijkomende effecten van toerisme en het leefgenot van onze inwoners
- in de Toeristische Agenda en het 12 Puntenplan Verkeersdruk wordt hier ook reeds aandacht aan besteed

Wat willen we:

- een goede balans tussen toerisme/economie en natuur/inwoners (leefomgeving/woongenot)
- duurzame ontwikkelingen die passen bij het karakter van Vaals
- ondernemers van verblijfsaccommodaties niet onevenredig verder belasten, gelet op de recente btw-verhoging
- evenementen (vooral uit de lokale samenleving, passend bij het karakter van de gemeente) verder stimuleren/ondersteunen

Wat gaan we doen:

- continueren van de **Toeristische Agenda**, waarbij kwaliteitstoerisme en ontwikkelingen die passen bij het karakter van Vaals prioriteit krijgen
- verder uitvoeren van het **12 Puntenplan (toeristische) Verkeersdruk**
- substantiële delen van de inkomsten uit **Toeristenbelasting** aanwijsbaar inzetten voor toeristische ontwikkeling
- onderzoeken of het invoeren van een eventuele **Vermakelijkheidsbelasting** of andere compenserende gemeentelijke inkomsten effectief kan zijn als alternatief voor een deel van de toeristenbelasting
- een nieuw **Evenementenbeleid** opstellen, waarbij de financiële ruimte om vooral evenementen uit de lokale samenleving te ondersteunen, wordt verruimd

9. LOKALE ECONOMIE & ONDERNEMERSCHAP

Wat weten we:

- het winkel- en dienstenaanbod in het centrum van Vaals loopt gestaag terug en wordt steeds eenzijdiger
- de attractiviteit/beleving van het centrum behoeft broodnodige verbetering
- de gemeenteraad heeft een Agenda Centrumaanpak vastgesteld
- onderdeel daarvan is ook de Citybranding, het vermarkten van het (product) Vaals
- daarnaast is gestart met een aanpak van de (commerciële) leegstand, weliswaar vooralsnog met 'zachte' hand

Wat willen we:

- in overleg met ondernemers de commerciële centrumfunctie van Vaals versterken
- mogelijkheden creëren om (mede) te sturen op het commercieel aanbod
- anderzijds de commerciële leegstand terugdringen
- via het plan Verbeek de sfeer/beleving van het centrum verbeteren
- een unieke en duidelijk herkenbare vermarkting (Citybranding)

Wat gaan we doen:

- de **Agenda Centrumaanpak** samen met het lokale ondernemerschap verder uitrollen
- **Stimuleringsregelingen** voor het versterken van de centrumfunctie (zoals o.a. het aantrekken van nieuwe ondernemers)
- **Start-ups en MKB** actief ondersteunen in groei en innovatie, mede gericht op het creëren van meer diversiteit in het aanbod aan lokale werkgelegenheid
- keuze maken voor een evenwichtige **Branchering** voor het aanbod in het centrum
- de **commerciële leegstand** in het centrum aanpakken via stringente maatregelen
- een plan voor **Citybranding** vaststellen, ten behoeve van de promotie van onze gemeente in al haar kwaliteiten, met daaraan gekoppeld het uitrollen van gerichte acties

10. BESTUUR & SAMENLEVING

Wat weten we:

- we kunnen als kleine zelfstandige gemeente meerwaarde leveren voor de leefkwaliteit van onze inwoners, door dichtbij te staan
- samenwerking met andere overheden is daarbij een middel, geen doel op zich
- de democratische legitimatie van overheidsbesturen staat steeds meer onder druk
- inwoners willen meedenken over en betrokken worden bij het samenstellen van gemeentelijk beleid
- er loopt een succesvol lokaal proces om kwetsbare groepen aan de voorkant te betrekken bij beleid rondom Bestaanszekerheid (Community Processing)

Wat willen we:

- een zelfstandige, autonome, gemeente blijven met samenwerking daar waar het meerwaarde oplevert
- een transparante en betrouwbare overheid zijn voor onze inwoners en partners
- de democratische legitimatie en het vertrouwen in het gemeentebestuur versterken
- inwoners en partners meer betrekken bij het samenstellen van gemeentelijk beleid, ook als het gaat om kwetsbare groepen
- daartoe wel vooraf duidelijke kaders stellen door de gemeenteraad en het besef dat de gemeenteraad altijd in de positie blijft om uiteindelijk formeel besluiten te nemen

Wat gaan we doen:

- lopende **samenwerkingsverbanden** analyseren op doelmatigheid en effectiviteit, indien deze niet aangetoond kunnen worden, dan stoppen
- dat geldt voor alle beleidsvelden, we gaan zorgen dat **effectsturing** een centrale rol krijgt bij beleidskeuzes en -verantwoording
- het **Participatiebeleid** continueren t.b.v. het betrekken van (groepen) inwoners
- initiatieven als de **Burgerbegroting** en/of het **Burgerberaad met loting** nader onderzoeken op gewenste invoering in Vaals ter versterking van de legitimatie
- de aanpak **Community Processing** verder inzetten t.b.v. consistente uitvoering van de lopende Sociale Agenda's (waaronder de Agenda Brede Leefbaarheid)

11. DIENSTVERLENING & VEILIGHEID

Wat weten we:

- bestaansrecht en meerwaarde van een (kleine) gemeente wordt voor een belangrijk deel gevormd door goede dienstverlening
- extra service bij dienstverlening wordt bijzonder gewaardeerd door onze inwoners
- de eerder ingezette verruiming van momenten voor 'vrije-inloop' is een groot succes
- tegelijkertijd is de privacy voor onze bezoekers aan de balie verre van optimaal
- de gemeentelijke website staat niet bekend als 'toegankelijk' en kan een upgrade gebruiken
- de (beleefde) veiligheid in de openbare ruimte behoeft verbetering
- huiselijk geweld en discriminatie komen helaas te vaak voor

Wat willen we:

- de dienstverlening middels ruimere openingstijden verder verbeteren
- een voor iedereen toegankelijke en gebruiksvriendelijke gemeentelijke website
- voldoende zichtbaarheid en inzet van onze handhavers
- versterken van de (beleefde) veiligheid zowel in onze woonwijken als in het buitengebied
- preventief handelen t.o.v. huiselijk geweld en discriminatie

Wat gaan we doen:

- proefdraaien met het verruimen van de **openingstijden (vrije inloop)** van het Klant Contact Centrum (KCC), om de meerwaarde in dienstverlening te ervaren (rekening houdend met mogelijke capaciteitsuitbreiding)
- onderzoeken op welke wijze de **privacy** van bezoekers aan het KCC financieel verantwoord kan worden verbeterd
- de **gemeentelijke website** verbeteren t.a.v. toegankelijkheid en vindbaarheid
- zorgen voor zichtbare inzet van **BOA's en wijkagenten**, met mogelijk meer regionale inzet voor specifieke trajecten
- de mogelijkheden (en toestemming) voor **cameratoezicht in de openbare ruimte** nogmaals nader onderzoeken
- aandacht geven aan campagnes en meldpunten voor **huiselijk geweld en discriminatie**

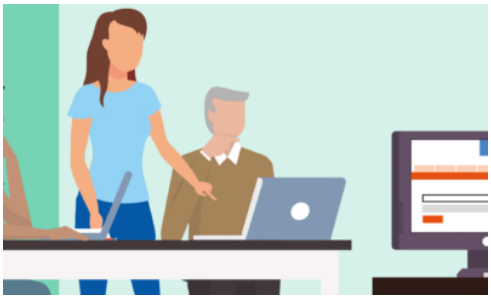

12. FINANCIËN & BELASTINGEN

Wat weten we:

- de gemeente Vaals heeft momenteel een goede/stabiele financiële positie
- ook de gemeente wordt geconfronteerd met prijsontwikkelingen en inflatie
- de belastingdruk in onze gemeente loopt redelijk in de pas met de omliggende gemeenten
- doorrekening van de meest concrete punten uit dit coalitieprogramma geeft aan dat de daarmee gemoeide kosten in stappen oploopt tot ca. € 700.000 structureel
- daarnaast rekening moet worden gehouden met uitbreiding van de ambtelijke capaciteit vanwege de Agenda Brede Leefbaarheid/Overdrachtsdocument, structurele meerlast daarvan is ca. € 400.000
- de actuele begrotingsruimten zullen de komende jaren (schatting) oplopen van € 250.000 (2027) naar € 1.000.000 (2030)
- de onzekerheden in de wereld zijn groot (bv. energieprijzen), waardoor financiële voorspellingen moeilijk te maken zijn
- gefaseerde invoering van nieuw beleid en prioriteitstelling per jaar is noodzakelijk

Wat willen we:

- geen beloftes doen die we (financieel-organisatorisch) niet waar kunnen maken
- niet onnodig geld vragen en oppotten maar ook niet onnodig geld uitgeven
- de begroting structureel gezond houden en niet onder Provinciaal toezicht komen
- bij het aandragen van nieuwe ambities/prioriteiten afwegen of ze financieel en uitvoeringstechnisch haalbaar zijn
- om ruimte te creëren waar nodig en mogelijk ook keuzes maken om onderdelen van bestaand beleid te schrappen (indien ze onvoldoende effectief zijn)

Wat gaan we doen:

- een **realistisch financieel beleid** voeren, met zorg voor voldoende reserves
- de **belastingdruk** niet onnodig verhogen
- echter wel gelijke tred laten houden met de prijsontwikkelingen: **inflatiecorrectie**

Nawoord

Hoewel ons coalitieprogramma globaal is doorgerekend en gecheckt op onevenredige risico's, pretenderen wij niet om de speerpunten (en daaruit volgende, deels nog nader te bepalen, actiepunten) de komende jaren zondermeer uit te voeren. Zoals in het voorwoord is aangegeven is het programma dynamisch en wendbaar. Dat betekent niet dat het in beton is gegoten en geen enkele ruimte meer laat voor aanvulling of afwijking. Inbreng van inwoners, partners en resultaten van politieke discussies en overleg kunnen de komende jaren aanleiding geven om telkens weer opnieuw te bezien in welke richting we per onderwerp verder gaan.

Daarnaast realiseren we ons dat de wereld niet stil staat. Inzichten over de toekomst die we vandaag opstellen, kunnen morgen weer heel anders zijn. Helaas zien we dat een oorlog zomaar ineens de wereld (in ieder geval de energieprijzen) op z'n kop kan zetten.

Elk jaar zullen wij, zeker bij de kadernota, het programma als leidraad gebruiken voor het stellen van nieuwe prioriteiten. We zullen daarbij ook kijken naar de effectiviteit van lopend beleid. Constateren we met elkaar dat de gewenste effecten uitblijven, dan maken we andere keuzes. Die afwegingen willen we vooral ook ingeven vanuit de omstandigheden van dat moment.

Ondertekening

Het coalitie-programma 2026-2030, onder de naam Verantwoord Verder, opgesteld door Visie Vaals – CDA – Lokaal!, ondersteund door PRO en definitief geworden op 12 april 2026, is namens de genoemde fracties ondertekend door:

visie Vaals	Ilona Savelberg-Jussen	Max Winkens	Jo Winkens
	Kirsten Pakbiers-Renericken	Roël Krämer	Freek van den Brink
	Jesper Vermeeren		

CDA Vaals Vijlen Lemiers	Erika Jaegers	Roger Velraad	Gert van Vliet

lokaal!	Jean-Paul Kompier	Rob Gubbels	Marcel Bold

PRO	Jack Stultiens	

TER VASTSTELLING TIJDENS DE RAADSVERGADERING VAN 20 APRIL 2026